

Program Europske unije IPA 2009: Jačanje kapaciteta OCD za provedbu programa pružanja inovativnih socijalnih usluga u područjima od posebne državne skrbi

Moj posao je moj izbor

Ovaj projekt financira
Europska unija

Provoditelj projekta
Centar za socijalnu inkluziju Šibenik

Ova brošura je izrađena u okviru projekta Socijalna inkluzija kroz zapošljavanje koji je odobren u sklopu programa IPA 2009 Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za provedbu programa inovativnih socijalnih usluga u područjima posebne državne skrbi. Ugovaratelj je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje projekata (SAFU).

Sažetak projekta:

Cilj projekta je širenje mreže inovativnih socijalnih usluga u području rada na području od posebne državne skrbi – grada Knina u Šibensko-kninskoj županiji i Zadarskoj županiji, koje će pridonijeti povećanju socijalne uključenosti osoba s intelektualnim teškoćama, podizanje razine svijesti i općenito poboljšanje položaja osoba s teškoćama u svijetu rada. Aktivnosti u suradnji s partnerom Udrugom za osobe s invaliditetom “Sveti Bartolomej” i suradnikom Osnovnom školom Voštarnica – Zadar u Zadru su usmjerene na uspostavljanje službe u Kninu i Zadru za pružanje usluga dostupnih osobama s intelektualnim teškoćama; zapošljavanje korisnika u redovnim radnim uvjetima; radne aktivnosti u radnom centru; olakšavanje pristupa zapošljavanju; pružanje informacija o zapošljavanju osoba s intelektualnim teškoćama. Očekivani rezultati su zapošljavanje 5 – 10 osoba s intelektualnim teškoćama u Kninu, Drnišu i Zadru na otvorenom tržištu rada; sudjelovanje 10 – 20 osoba s intelektualnim teškoćama u Kninu u radnim aktivnostima radnog centra; javnost Šibensko-kninske županije će se putem ovog programa upoznati i senzibilizirati za probleme zapošljavanja osoba s teškoćama i načinima prevladavanja tih teškoća.

Partner: Udruga invalida “Sveti Bartolomej” Knin

Suradnik: Osnovna škola Voštarnica – Zadar, Zadar

Centar za socijalnu inkluziju Šibenik

Stjepana Radića 46

22000 Šibenik

tel./fax.: 00385 22 31 21 71

e-mail: inkluzija.sibenik@si.t-com.hr

web: www.inkluzija-sibenik.hr

Kontakt osoba: Daniela Marinov

Program Europske unije IPA 2009: Jačanje kapaciteta OCD za provedbu programa pružanja inovativnih socijalnih usluga u područjima od posebne državne skrbi

Moj posao je moj izbor

Provoditelj projekta:
Centar za socijalnu
inkluziju Šibenik,
Stjepana Radića 46,
Šibenik

Partner:
Udruga invalida
"Sveti Bartolomej",
4. gardijske brigade 3,
Knin

Projekt financira
Europska unija

ZAŠTO JE VAŽNO ZAPOSLENJE

Posao je jedna od najvažnijih stvari u životu čovjeka.

Radom se dolazi do novca
koji radniku omogućuje plaćanje životnih troškova.

Nezaposleni ljudi su često isključeni iz društvenog života
pa ih drugi ljudi ponekad podcjenjuju.

Zaposlenje omogućava i komunikaciju s drugim ljudima.
Zaposleni ljudi imaju bolje mišljenje o sebi.

Svakome je važno imati posao.

Osobe s intelektualnim teškoćama bez poslovne
sposobnosti mogu se zaposliti uz podršku.

ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Osobe s invaliditetom zapošljavaju se pod općim ili posebnim uvjetima.

I osobe s intelektualnim teškoćama su također osobe s invaliditetom.

ZAPOŠLJAVANJE PO OPĆIM UVJETIMA

Opći uvjeti određuju način rada i zapošljavanja. Osobe s invaliditetom zasnivaju radni odnos i ostvaruju prava kao i svi drugi zaposleni radnici.

ZAPOŠLJAVANJE NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA

To je najčešći način rada pod općim uvjetima. Tako radi većina ljudi.

Biti zaposlen na otvorenom tržištu znači:

- raditi na istim mjestima i zajedno s ljudima bez teškoća
- imati ugovor koji ti osigurava jednaka radnička prava i obveze kao i svim ostalim radnicima

6 Zapošljavanje na otvorenom tržištu rada započinje kad se potpiše ugovor o radu.

Ugovor o radu je najvažniji ugovor između radnika i poslodavca.

Svaki radnik ima obveze i prava koja su regulirana ugovorom.

Obveze radnika su:

- marljivo, savjesno i pažljivo obavljati svoje
- radne zadatke
- surađivati s poslodavcem i slušati upute koje mu poslodavac daje
- učiti i usavršavati se kad ga poslodavac pošalje
- na neko obrazovanje
- raditi na siguran način
- kako ne bi ugrožavao svoj život i zdravlje
- ili život i zdravlje drugih ljudi

Prava radnika su:

- plaća
- godišnji odmor
- sigurnost na radu

Ugovor o radu može biti potpisan na određeno i neodređeno vrijeme.

KAKO IZAĆI NA TRŽIŠTE RADA?

Svi žele raditi ono za što su se školovali ali posao treba tražiti i izvan svoje struke.

Tako učiš dodatna znanja i vještine koje će ti koristiti kasnije.

RADNA KNJIŽICA

Radna knjižica je dokument koji mora imati svaki radnik na otvorenom tržištu rada.

Praznu radnu knjižicu treba kupiti u knjižari „Narodne novine“.

Radnu knjižicu popunjavaju službenici u gradskom ili županijskom uredu za rad.

Za radnu knjižicu su potrebni sljedeći podatci:

- ime i prezime
- ime i prezime oca ili majke
- datum i mjesto rođenja
- državljanstvo
- osobna iskaznica
- OIB i JMBG
- potvrda o stručnoj spremi

8 HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Zavod za zapošljavanje je služba koja brine o nezaposlenim osobama.

Najvažnije usluge na Zavodu za zapošljavanje su:

- informacije o slobodnim radnim mjestima
- informacije o tečajevima i obrazovanju
- pomoć u izboru posla i obrazovanja
- informacije o tome koji poslovi su traženi
- radionice za snalaženje na tržištu rada
- (kako napisati životopis i zamolbu, kako se predstaviti poslodavcu, aktivno traženja posla)
- pravni savjeti
- pomoć u procjeni svojih mogućnosti

Nezaposlene osobe koje se prijave zavodu za zapošljavanje trebaju:

- javljati se jednom mjesečno na Zavod za zapošljavanje
- dolaziti na grupno informiranje
- dolaziti na individualno savjetovanje
- izraditi plan traženja posla sa svojim savjetnikom i pridržavati se obveza iz tog plana

Oglasi o poslovima za osobe s invaliditetom nalaze se i na Internet stranici: <http://www.moj-posao.net>.

Mnoge udruge pomažu svojim članovima u traženju posla na otvorenom tržištu rada.

Centar za socijalnu inkluziju Šibenik pomaže osobama s intelektualnim teškoćama i daje im podršku za rad.

Raditi na otvorenom tržištu rada uz podršku znači:

- raditi na istim mjestima i zajedno s ljudima bez invaliditeta
- dobiti jednaku plaću za jednaki rad kao i osobe bez invaliditeta
- imati na poslu podršku asistenta

ZAPOŠLJAVANJE PO POSEBNIM UVJETIMA

Zapošljavanje po posebnim uvjetima je zapošljavanje u ustanovi ili u zaštitnim radionicama.

Osobe s invaliditetom se često zapošljavaju po posebnim uvjetima.

U ustanovama i zaštitnim radionicama rade osobe koje se ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada.

Zapošljavanje pod posebnim uvjetima je i samozapošljavanje osoba s invaliditetom.

ZAPOŠLJAVANJE UZ PODRŠKU

Zapošljavanje uz podršku je plaćeni rad u redovnoj radnoj sredini uz stalno praćenje i podršku.

Podršku na početku pružaju radni asistenti. Kasnije podršku sve više preuzimaju osobe iz radne sredine.

Zapošljavanje uz podršku se organizira za ljude koji ne mogu samostalno obavljati svoje radne zadatke.

TKO SU KORISNICI USLUGA ZAPOŠLJAVANJA UZ PODRŠKU

Korisnici mogu biti:

- Osobe s intelektualnim teškoćama koje imaju poslovnu sposobnost.
- Takve osobe sklapaju ugovor o radu s poslodavcem.
- Osobe s intelektualnim teškoćama koje nemaju poslovnu sposobnost.
- Takve osobe s poslodavcem sklapaju ugovor o radnoj aktivnosti .

Zapošljavanje uz podršku je najbolji model za osobe s intelektualnim teškoćama koje nemaju poslovnu sposobnost.

ŠTO SVE UKLJUČUJE ZAPOŠLJAVANJE UZ PODRŠKU

Zapošljavanje uz podršku uključuje:

- procjenu korisnikovih interesa, potreba i sposobnosti
- kontaktiranje poslodavaca
- traženje odgovarajućeg radnog mjesta
- pripremu poslodavca
- analizu i prilagodbu radnog mjesta
- osobno usmjereni program podrške
- pružanje podrške u radu
- pružanje podrške u socijalnim odnosima u radnoj sredini
- pružanje podrške u životnim situacijama koje imaju veze sa zapošljavanjem (u samozaštiti, u traženju pomoći, u zaštiti prava)
- trajno praćenje korisnika i nakon njegova osamostaljivanja
- procjenu kvalitete radnog života.

KAKO OSTVARITI ZAPOŠLJAVANJE UZ PODRŠKU?

Osobe s invaliditetom žele i mogu raditi.

Mnogim je osobama potrebna dugotrajna ili stalna podrška.

Svatko može biti uključen u zapošljavanje uz podršku.

Podrška radnog asistenta omogućava i osobama s većim teškoćama da se uključe u svijet rada.

Podrška omogućuje brže i bolje učenje radnih zadataka. Podrška ti omogućuje i da se brže i lakša uklopiš u radnu sredinu.

Podrška se prilagođava potrebama svake osobe.

Podrška traje cijelo vrijeme dok je osoba zaposlena.

Radni asistent može dogovoriti s poslodavcem da se posao prilagodi osobi s teškoćama.

U zapošljavanju uz podršku sudjeluju

- Zavod za zapošljavanje,
- Centar za socijalnu inkluziju
- preko kojeg se osigurava radni asistent
- Fond za zapošljavanje

Podrška je najčešće potrebna u stvarima koje nisu direktno vezane za obavljanje radnog zadatka:

- prilagodba radnog vremena
- sastavljanje ugovora o radu
- dogovori s poslodavcem
- prilagodba radnog mjesta i slično

ULOGA RADNOG ASISTENTA

Radni asistent pruža podršku osobama s intelektualnim teškoćama u redovnoj radnoj sredini.

Radni asistent pomaže u obavljanju radnih zadataka.

Radni asistent je savjetnik i posrednik.

Pomaže osobi s teškoćama, poslodavcu i kolegama.

Radni asistent mora biti odgovoran.

Radni asistent pomaže prilikom dolaska na posao i odlaska s posla.

Novi Zakon o socijalnoj skrbi (NN 33/12) uređuje usluge stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju korisnika.

Članak 110.

Zapošljavanje uz podršku pruža se

- odraslim osobama s invaliditetom,
- ovisnicima
- i drugim korisnicima kojima treba pomoć za uključivanju u društvo

Podršku pružaju stručni radnici koji rade u

- domovima socijalne skrbi
- vjerskim zajednicama
- udrugama
- druge organizacije u skladu s ovim Zakonom

Pravo na podršku priznaje centar za socijalnu skrb.

Organizacija koja pruža podršku treba najprije sklopiti sporazum s poslodavcem.

Podršku zajedno određuju:

- korisnik ili njegov skrbnik
- centar za socijalnu skrb
- organizacija koja pruža podršku
- poslodavac

RADNI CENTAR

U radnom centru se osobe s invaliditetom pripremaju za svijet rada.

Radni centar skrbi o osobama s intelektualnim teškoćama koje se ne mogu zaposliti ili zadržati posao.

Radni centar pruža radno-terapijske aktivnosti i savjetodavne usluge.

Radni centri su uređeni Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom iz 2002. i 2005. godine.

RAD U RADNOM CENTRU

Članak 15.

Ako osoba s invaliditetom ne može raditi kod poslodavca ili u zaštitnoj radionici, može otići u radni centar.

Upućivanje osobe s invaliditetom u radni centar može tražiti:

- sama osoba
- zakonski zastupnik ili skrbnik
- druga osoba ili organizacija

O radu osobe s invaliditetom u radnom centru odlučuje centar za socijalnu skrb ili ministarstvo nadležno za socijalnu skrb.

ZAKLJUČAK:

Prema podacima šibenskog Zavoda za zapošljavanje, u Šibensko-kninskoj županiji je krajem 2010. godine živjelo 16.072 osoba s invaliditetom.

Neke osobe s invaliditetom nisu na tom popisu nego žive u obiteljima i nikad nisu radile.

Najveći broj osoba s invaliditetom su u radno aktivnoj dobi.

Pravo na rad je temeljno ljudsko pravo.

Republika Hrvatska posebnu pozornost posvećuje zaštiti osoba s invaliditetom i njihovoj socijalnoj uključenosti.

Socijalna uključenost ne može se postići ako osobe s intelektualnim teškoćama ostaju nezaposlene.

U našoj zemlji vrlo malo ljudi s intelektualnim teškoćama radi na otvorenom tržištu rada.

Glavni razlozi zašto osobe s intelektualnim teškoćama ne mogu biti zaposlene na otvorenom tržištu rada su:

- mnoge osobe s intelektualnim teškoćama nemaju poslovnu sposobnost,
- a osoba bez poslovne sposobnosti ne može sklopiti ugovor o radu
- nedostatak radnih asistenata
- nedostatak obrazovanja
- jer veliki broj osoba s intelektualnim teškoćama ide u specijalne škole ili uopće ne ide u školu

U specijalnim školama često se osobe obrazuju za zanimanja koja se ne traže na otvorenom tržištu rada.

Program zapošljavanja uz podršku kojeg provodi Centar za socijalnu inkluziju Šibenik provodi se kroz:

- podučavanje i osnaživanje osoba za uključivanje u društvo
- pripremu individualnih planova
- pronalaženje odgovarajućih radnih mjesta
- kontakte s poslodavcima
- pisanje životopisa i predstavljanje poslodavcu
- pružanje podrške u obavljanju radnih zadataka
- pružanje psihosocijalne podrške

Za više informacija:

Centar za socijalnu inkluziju Šibenik

Služba zapošljavanja uz podršku

Stjepana Radića 46, 22 000 Šibenik

Tel. 022 / 312 171

Fax: 022 / 312 171

Inkluzija.sibenik@si.t-com.hr

www.inkluzija-sibenik.hr

Delegacija Europske unije

Trg Žrtava fašizma 6, 10 000 Zagreb

Tel. 01 / 450 01 10

euinfocentar@euic.hr

www.delhrv.ec.europa.eu/hr

Provoditelj projekta:
Centar za socijalnu
inkluziju Šibenik,
Stjepana Radića 46,
Šibenik

Partner:
Udruga invalida
"Sveti Bartolomej",
4. gardijske brigade 3,
Knin

Projekt financira
Europska unija

Ova publikacija je izrađena uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Centra za socijalnu inkluziju i ni na koji način ne može se smatrati da odražava gledišta Europske unije.

Europsku uniju čini 27 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturalnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

Ovaj projekt financira
Europska unija

Provoditelj projekta
Centar za socijalnu inkluziju Šibenik